

A stylized illustration of a city street. The street is dark and leads towards a bright, yellowish-orange sky. On the left, there are multi-story buildings with many windows. A dark car is parked on the left side of the street. On the right, there are also multi-story buildings. In the distance, a body of water is visible with two white sailboats. A bird is flying in the sky. The title 'VASTA VASTA MIENI' is written in large, white, block letters across the sky. The author's name 'Anssi Hemmilä' is written in white, serif font on the street. The publisher's name 'TAMMI' is written in white, sans-serif font at the bottom.

VASTA VASTA MIENI

Anssi
Hemmilä

TAMMI

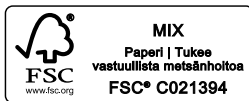
Anssi Hemmilä

VASTAMELU

TAMMI

HELSINKI

© Anssi Hemmilä ja Tammi 2024

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

ISBN 978-952-04-5856-0

Painettu EU:ssa

VALLATON

Vilma odotteli tyhjässä Tennispalatsissa kaksi laatikollista popkornia sylissään ja mietti olikohan kaikki mennyt äsken ihan oikein: Hermostunut miesmyyjä oli tyrkyttänyt popkornia hermostuneelle Vilmalle. Hän saisi ottaa ilmaiseksi niin paljon kuin halusi. Asiakkaita ei ollut tulossa ja popkornit lentäisivät roskiin. Elokuva-teatterit menisivät kokonaan kiinni sen illan jälkeen ja myyjä sanoi ettei hän tajunnut mikseivät ne olleet jo menneet. Sen perusteella mitä tiedettiin, oli aika selvää ettei kenenkään olisi pitänyt enää olla siellä. Molemmat olivat stressaantuneita, myyjä ehkä vähän enemmän, joten oli kai sitten jäänyt Vilman velvollisuudeksi yrittää keventää tunnelmaa. Hän huomautti että koko suuri ja hyvin ilmastoitu hallimainen rakennus oli heitä lukuun ottamatta aika tyhjä ja tietyllä tapaa yksi turvallisimmista paikoista mitä juuri sillä hetkellä oli tarjolla. Myyjä hymähti ja käski ottaa toisenkin laatikon jos Vilma ei ollut liikkeellä yksin. Hän toisti vielä että kaikki lentäisi muuten kohta suoraan roskiin.

Vilma ei halunnut että mitään syömäkelpoista heitettiin turhaan pois, mutta ei silti tiennyt miksi oli ottanut popkornit. Nopean analyysin perusteella kyse oli siitä että teatterit omisti niin suuri toimija, ettei toimintoja

suljettu ennen kuin oli lain mukaan pakko ja oli selvillä miten heidän menetyksensä korvattaisiin. He luultavasti vaatisivat hyvityksen jokaisesta yksittäisestä paahdetusta maissinjyvästä. Joku pitkään kouluja käynyt oli laskenut kuinka paljon niitä kannatti valmistaa roskiin heitettäväksi. Sillekin oli varmasti olemassa juuri optimaalinen luku ja sekin hölmöily kaatui lopulta Vilman niskaan. Ärsyttävintä oli ettei Vilma edes pitänyt popkornista ja oli oikeastaan sitä vastaan että ne oli liitetty niin vahvasti elokuvakokemukseen. Vilma olisi ihan hyvin voinut elää ilman niiden tunkkaista ja tarttuvaa rasvankäryä, samoin kuin olisi voinut elää ilman isojen yritysten supersäälittäväksi ja -surulliseksi luisunutta voitontavoittelua. Hän mietti myös hetken olisiko ottanut kaksi boksia vaikka olisi ollut yksin, niin ettei kenenkään olisi tarvinnut olla surullinen hänen puolestaan.

Ne ajatukset olivat juuri sillä hetkellä aika toissijaisia ja katosivat heti kun jostain ylemmästä kerroksesta kuului kuinka joku yritti ensin pidätellä ja sitten peitellä yskimistään. Vilma ja varmasti kaikki muutkin paikalla olijat hiljentyivät kuuntelemaan saadakseen tehtyä omat diagnoosinsa. Vilma kuuli äänessä kipua ja limaa, joka ei ollut liikkeellä. Se vasta kerääntyi keuhkoihin ja pahin vaihe oli luultavasti vasta edessä. Pienen tauon jälkeen yskintä jatkui jostain kauempaa mutta kuulosti vielä kivuliaammalta. Yskijä yritti selvästi taistella viimeiseen asti, mutta kamppailu sai tilanteen kuulostamaan entistäkin lohduttomammalta. Se kuulosti pahalta, mutta todennäköisintä oli että se oli vain jokin tavallinen kausiflunssa. Vilman oli silti aika mahdotonta ymmärtää miten joku oli siellä sellaisen yskän kanssa. Jos suomalaiset aikoivat ihan oikeasti vain päästää viruksen leviämään kaikista ulko-

maisten sairaaloiden käytäville kasaantuneista ruumis-
läjistä huolimatta, niin hän ei enää tiennyt mitä pitäisi
tehdä. Alettiin olla siinä pisteessä että hän ei tiennyt mitä
ylipäänsä oli tehtävissä minkään asian suhteen.

Kaikilla tuntui olevan suuria ongelmia sen kanssa
ettei valtion korkeimmalta tasolta ollut tullut missään
vaiheessa yksiselitteisiä ohjeita siitä miten kaikkien olisi
pitänyt toimia, ja jos oli tullut niin se oli tuntunut ole-
van siinä vaiheessa jo vähän myöhäistä. Vilma ei tiennyt
miksi se oli niin vaikeaa, mutta selitykset liittyivät joten-
kin perustuslakiin joka turvasi mahdollisimman laajat
yksilönoikeudet. Se ei tuntunut joustavan eikä sen mää-
räyksiä pitänyt ohittaa aina kun siltä tuntui. Oli pakko
säättää kokonaan uusi poikkeuslaki ja koska sellaisia ei
ollut tarvittu viime vuosina, prosessissa kesti aikansa
jo teknisistä syistä. Kaiken piti mennä siinä pilkulleen
oikein, muuten mahdollisesti aika lyhyeksikin jäävästä
poikkeustilasta seuraisi lopulta vuosien oikeustaistot.

Raili saapui viimein paikalle mustan villakangastakin
helmat liehuen ja hengästyneenä, hän puhui liian kovaa
eikä oikein ymmärtänyt miksi Vilma peruutteli koko ajan
taaksepäin eikä antanut halata itseään. Vilma näki heti
että hänen silmänsä olivat vetiset ja sulkeutuivat ja auke-
sivat vähän liian hitaasti. He olivat joskus ennen vanhaan
juoneet usein yhdessä ja Vilma tunnisti kyllä merkit.

”No mitä sitten? Kai nyt ihminen saa edes vähän ren-
toutua perjantaina. Tää viikko on ollut ihan kauhea”, Raili
sanoi.

Raili oli idiootti juomisensa kanssa mutta hän ei ollut
väärässä, viikko oli ollut vaikea. Vilma ei ainakaan ollut
saanut töissä aikaiseksi oikein mitään järkevää. Hän oli
vain odotellut iltapäivää ja uusia tartuntalukuja, päivitel-

lyt vuorotellen eri uutissivustoja ja yrittänyt olla laskeutumatta lukijoiden kommentteihin asti ja epäonnistunut siinä monta kertaa päivässä. Heidän tiiminsä video-palaverit olivat käsitelleet lähinnä sitä oliko heidän tutkimuksellaan enää mitään perusteita, pitäisikö se viedä loppuun koska se oli jo hyvässä vauhdissa, vai pitäisikö heidän hylätä se ja yrittää hahmotella minkälaisia rahoituspalveluita ihmiset kaipaisivat tilanteessa jossa edessä olisi mahdollisen rokotteen valmistumisen odottelua kotiin lukittuna tai sitten maailmantalouden pysähdyksestä seuraava valtava romahdus ja pitkäaikainen lama ja uusi maailma. Tai ehkä koko juttu olisi ohi kesään mennessä ja ihmisillä siitä muistona asunnot täynnä vessa-paperia ja säilykkeitä.

Ruokakaupassa vanhempi henkilö oli alkanut huutaa Vilmalle, ihan täysillä. Hänellä oli ollut kuulokkeet pässään eikä hän aluksi oikein ymmärtänyt mistä oli kyse, mutta se selvisi nopeasti: hän jonotti liian lähellä, oli ihan niskassa kiinni. Kun Vilma oli peruuttanut turvaan karkkikäytävälle, kritiikki oli laajentunut jo siihen kuinka uskomattoman itsekkäitä, röyhkeitä ja välinpitämättömiä nuoret ihmiset olivat. Muut asiakkaat kohottelivat kulmakarvojaan myötätuntoisesti ja oli tietenkin ihan kiva tulla vielä luetuksi nuorten joukkoon. Kailotuksen loppumista odotellessaan hän päätti että jos meno olisi nyt jatkossa tällaista, hän alkaisi hamstrata suklaapatukoita. Ja itkeä hän alkoi vasta kun pääsi kotiin.

Vilma ja Raili olivat alakerran keskikokoisessa salissa kahdestaan ja he päättivät ilman erillistä keskustelua istua turvallisesti takariviin selät seinää vasten. Raili oli taas hetken ymmällään, kun Vilma halusi jättää heidän

väliinsä yhden istuimen. Vilma laski siihen popkornit ja Raili nosti laukustaan niiden viereen viinitonkan ja asetteli sen takkinsa alle piiloon, taputti läjää tyytyväisen näköisenä. Vilma ei hymyillyt koska sellaisesta ei ollut puhuttu mitään. Hän mietti olisiko hänenkin pitänyt alkaa huutaa ihmisille. Hän veti jo henkeä mutta sai aikaiseksi vain huokauksen.

”Ois kiva tietää mitä sä kuvittelit että tässä käy”, Raili sanoi. ”Mä annan sun valita elokuvan ja sä valitsit heti jonkun oudon jossa sattuu taas olemaan joku sun näköinen nainen pääosassa. En ehkä itse lähtisi perustamaan mitään tuomioistuinta.”

Jotain tekemistä oli ollut pakko keksiä, koska Raili ei voinut olla kotona sinä iltana. Vilma oli myös olettanut että *Nuoren naisen muotokuva*, aika lailla joka paikassa ylistetty kuvaus kahden naisen välisestä suhteesta olisi hyvinkin saattanut kiinnostaa heitä molempia. Etenkin Railia, joka oli purkamassa avioliittoaan koska oli tajunnut olevansa enemmän kiinnostunut naisista. Eikä kumpikaan päähenkilöistä kyllä näyttänyt Vilmalta, ei ainakaan jos oli selvin päin.

Heillä oli aika erilainen lähestymistapa moniin asioihin: Vilma halusi yleensä vähän tutkia vaihtoehtoja ennen kuin ryhtyi mihinkään ja Raili alkoi vain mieluummin heti tehdä asioita ja opetteli sitten vauhdissa sen mikä oli pakko osata ja improvisoi loput. Vilma piti Railin metodia inspiroivana ja oli aina kuvitellut että arvostus oli molemminpuolista. Railin entinen puoliso Tuomo oli sitä mieltä että Railin lähipiirissä tärkein ominaisuus oli se ettei valittanut hänen juomisestaan liian tosissaan. Vilma tuki Railin eropäätöstä niin sataprosenttisesti kuin vain oli mahdollista, mutta toivoi silti että prosessi

olisi sisältänyt vähemmän juomista. Ja ehkä vähän myös sitä että isoimmat elämänmuutokset olisi tehty silloin kun meneillään ei ollut jo muutenkin piinaava tilanne. Tai että olisi edes valmiina jo joku toinen nainen jonka luokse pystyi muuttamaan, niin kuin hänen käsittääkseen oli yleensä tapana tehdä.

”Emmä tuomitse mutta ehkä olisi hyvä käydä jonkinlainen keskustelu jos aikoo muuttaa koko alkuperäisen suunnitelman?” Vilma sanoi.

”Oikeesti? No käydään ihmeessä keskustelu. Voidaan tehdä itse asiassa niin että mä käyn sen meidän molempien puolesta, säästetään ehkä vähän aikaa”, Raili sanoi ja vaihtoi sitten oman äänensä tavallista lempeämpään.

”Niin Vilma-kulta, sopiiko muuten sellainen juttu että nautitaan vähän viiniä samalla kun katsotaan elokuvaa?”

”*No enhän minä nyt voi tietää mitä minä haluan*”, hän jatkoi korkealla ja ärsyttävällä nenä-äänellä.

”No jos et nyt osaa päättää niin sanot vaikka kyllä tällä kertaa ja ei sitten taas ensi kerralla niin päästään hommassa vähän eteenpäin”, hän vastasi itselleen.

”*En minä voi sanoa tuollaiseen kyllä vaikka kuinka haluisin, tämä on aivan todella hullua ja minä haluan paheksua tätä ensin pari viikkoa*”, Raili jatkoi ja väänsi naamaansa niin että ylähampaat tulivat esiin ja sieraimet laajenivat.

Sen esityksen oli selvästi tarkoitus olla jonkinlainen imitaatio Vilmasta. Se oli niin yli- ja ohiampuva ettei se ollut kovin loukkaava. Vilma ei muutenkaan ikinä provo-soitunut helposti. Hän oli jo ehtinyt tottua siihen etteivät kaikki maailman apua tarvitsevat olleet välttämättä ihan niin kiitollisia kuin olisi voinut kuvitella. Eikä se haitannut, joskus ihmiset olivat kiitollisia vähän myöhemmin.

Arvostuksen puutteesta huolimatta hän halusi auttaa kaikin tavoin, koska oli oikeastaan hänen syynsä että Raili oli päätenyt yhteen entisen miehensä kanssa. Kertomus oli pitkä ja joka tapauksessa sekä Raili että Tuomo olivat sanoneet useamman kerran ettei se ollut totta. Vilma oli tutustunut molempiin joskus opiskelujen alussa, Tuomo oli ollut vähän liian innostunut hänestä eikä hänellä ollut ollut aikaa sellaiseen juuri sillä hetkellä. Ne olivat muutenkin olleet erilaisia aikoja, gin ja tonic oli ollut silloin hetken ajan muodissa ja liian kirkkaat juomat tekivät Vilmaasta vähän turhan nopean liikkeissään. Toisin sanoen ne tekivät hänestä äärimmäisen harkitsemattoman. Kerran jossain ainejärjestön juhlissa hän ei ollut jaksanut taas jauhaa koko iltaa kahdestaan Tuomon kanssa siitä mistä hän sitten juuri niihin aikoihin halusikin jauhaa koko illan: ehkä siitä ettei hän uskonut että maapallon ulkopuolella oli elämää tai parhaimmista maailmanloppufiktioista. Joka tapauksessa hän oli mennyt kertomaan vuorotellen kummallekin että toinen oli ilmeisesti kiinnostunut toisesta mutta kumpikaan ei vain uskaltanut kertoa sitä. Ja kaikkihan niin olivat varmasti joskus tehneet, mutta Vilman kohdalla kävi tietenkin niin että hänen uhrinsa päätyivät oikeasti yhteen ja menivät naimisiin ja nyt sitten erosivat, ja Vilman piti saada se jotenkin hyvitettyä.

”No niin Vilma, pari viikkoa on nyt mennyt, olisi kiva saada jonkinlainen signaali sulta. Voit vaikka nyökätä jos myöntävien sanojen muodostaminen on sulle mahdollista. Voit myös kieltäytyä, se on tosi ok!” Raili sanoi ja muutti sitten taas ääntään.

”Ei se ole aina niin yksinkertaista. Miksi just minun pitää tietää kaikki maailman vastaukset! Miksen minä

saa koskaan vaan istua rauhassa kotona ja tuijottaa ikkunasta ulos ja olla vastaamatta?”

Jos Vilman olisi pitänyt jotenkin kuvailla itseään, päätöksiin kykenemätön haaveilija ei olisi tullut ehkä ihan ensimmäisenä mieleen. Jos hän olisi halunnut väitellä, hän olisi muistuttanut vaikka siitä, että oli kaiken sen päättämättömyyden halvaannuttamana onnistunut silti suorittamaan muun muassa kaksi korkeakoulututkintoa ja *täyden* triathlonin. Kannatti aina pitää mielessä, kuka yritti viestiä ja mikä oli hänen yleisönsä. Esimerkiksi sillä kertaa Railin yleisö oli Raili itse ja viesti oli se ettei kenenkään tarvinnut puuttua hänen alkoholinkäyttöönsä.

Ehkä he olivat Railin kanssa hieman erilaisia ihmisiä, Raili poltteli tupakkaa valkoisessa kylpytakissa sisäpihalla ja puhui samalla työpuheluja. Vilma hosti itseään vaikka tiesi että videokokous käytäisiin ilman kuvaa, koska ikinä ei voinut olla täysin varma pysyisikö läppärin kamera oikeasti poissa päältä, oliko mahdollista että joku kytkisi sen päälle hänen toiveistaan huolimatta. Ehkä Raili oli itse ryhtynyt tekemään niin isoja päätöksiä että muiden toiminta näytti siinä vauhdissa jähkailulta. Ehkä millään ei ollut juuri sillä hetkellä niin paljon väliä.

Raili kumartui heidän välissään olevan istuimen yli ja laski kätensä Vilman käsivarrelle. Hän alkoi puhua hitaammin ja katkonaisesti kuin hänen olisi vaikea hengittää.

”Okei Vilma... vuodet on vierineet ja mä oon nyt vanha... ja harmaantunut... mä näytän edelleen ihan hyvältä mutta pakko myöntää että mä oon kärsinyt aika paljon. Tuskat on ollut tosi kovia viime aikoina... ja mä makaan tässä nyt itse asiassa jo mun kuolinvuoteella. Nyt vanhan ihmisen viimeinen pieni toive olisi että mä saisin

vielä kuulla sun vastauksen siihen yhteen kysymykseen jonka mä esitin silloin joskus kauan sitten... jos vielä muistat sen. Voidaanko ottaa vähän viiniä samalla kun katsellaan elokuvaa?”

”On mulla vastaus: jyrkkä ei”, Vilma sanoi.

”No niin, ihan mahtavaa! Saatiin vastaus. Mutta hommat menee valitettavasti nykyään niin että silloin saa valita itse kun valitsee oikein. Muuten ei.”

Raili naureskeli alkoholin suurkuluttajalle tyypilliselle oveluudelleen ja täytti hanasta pienen kertakäyttöisen muovilasin, laski sen Vilman istuimessa olevaan kupinpidikkeeseen ja lorotti sitten itselleenkin. Hän nojautui Vilmaan päin ja jäi katselemaan häntä vaikka elokuva oli jo alkanut. Vilma osoitti sormellaan valkokangasta. Sitteen he katsoivat elokuvaa. Kaikki meni ihan nätisti siihen asti kunnes maalaaja-Marianne saapui kauniin vihreälle kalliosaarelle ja pääsi ensimmäistä kertaa näkemään toimeksiantonsa kohteen, eli kreivittären tyttären. Sitä ennen hän oli saanut selville että kreivittären toinen tytär oli ilmeisesti heittäytynyt jyrkän teeltä mereen koska sovittu avioliitto jonkun vanhan italialaisen ukon kanssa ei kiinnostanut. Nyt tarkoitus oli maalata hengissä olevasta tyttärestä muotokuva, lähettää se vanhalle ukolle ja kokeilla jos toinen tytär kelpaisi siskonsa korvikkeeksi. Kreivitär oli sitä mieltä että aina kannatti yrittää, myötäjaisina saataville rahoille löytyisi käyttöä, eikä siinä ollut Mariannenkaan mielestä mitään kummallista. Joka tapauksessa kun hengissä oleva tytär, eli Héloïse, odotti portaiden alapäässä Marianneä, hänellä oli viittansa huppu päässä eikä kasvoja näkynyt. Ja sitten Héloïse heti ulos päästyään lähti juoksemaan kovaa ja Marianne lähti hänen peräänsä hameenhelmat kädessään. Héloïse juoksi

dramaattisesti kohti jyrkännettä ja pysähtyi vasta viime hetkellä, aivan jyrkänteen reunalla. Sitten hän kääntyi katsomaan Marianneen päin ja paljasti ensimmäisen kerran kasvonsa. (Raili osoitti sormella valkokangasta ja nyökytteli.) Héloïse kertoi hengästyneelle Mariannelle haaveilleensa siitä jo kauan. Kuolemistako? Marianne kysyi. Juoksemisesta, Héloïse vastasi ja Raili purskahti nauruun.

”Mitä mä sanoin. Ihan samannäköinen kuin sinä ja tykkää juoksemisestakin.”

Vilma ei nauranut vielääkään, hän ei ymmärtänyt mitä Raili yritti saavuttaa jankuttamisellaan. Ehkä heidän kulmakarvojensa kaaressa oli jotain samaa, mutta Vilman huulet olivat olemattomat ja hänen hiuksensa eri väriset ja ohuet. Hän sanoi vain että olisi tosiaan ollut parempi idea lähteä vaikka juoksemaan siksi aikaa että Tuomo saisi muutettua omat tavaransa. Ei kai siinä nyt koko iltaa mennyt että sai kannettua telkkarin ulos.

Raili selitti että oli sitä tavaraa vähän enemmänkin ja ettei hänen tarkoituksenaan ollut ärsyttää Vilmaa. Häntä vain stressasi kaikki mahdollinen eikä hän ollut saanut nukkuttua kunnolla. Hän harrasti viikonloppuisin viininjuontia ja nyt oli viikonloppu. Siinä kaikki, hän ei ollut tarkoittanut mitään pahaa. Sitten he katsoivat taas elokuvaa joka jatkui pitkällä kohtauksella jossa päähenkilöt tuijottivat yhdessä merta ja Marianne yritti samalla vilkuilla salaa kohdettaan, joka ei halunnut tulla maalatuksi ettei joutuisi menemään naimisiin vanhan italialaisen kanssa. Vilman oli pakko myöntää ettei ollut kovin piristävää katseltavaa kun Héloïse vaelsi kauniissa maisemissa kohti sovittua avioliittoa kuin olisi tuomittu kuolemaan. Raili sanoi että hän oli tyytyväinen että se oli hänen osal-

taan ohi. Hän kertoi että oli joka lasillisen jälkeen aina vain varmempi siitä että oli tehnyt ainoan oikean ratkaisun. Hän puhui koko ajan ja jossain vaiheessa Vilma huomasi että hänkin oli alkanut osallistua keskusteluun.

Raili sanoi että hän syytti omaa nimeään. Hän ei syyttänyt vanhempiaan, he olivat onnistuneet huomattavasti paremmin monissa muissa asioissa. Hänelle oli vain annettu väärän sukupolven nimi ja opetettu siten pieneistä pitäen yhtäaikaisesti sekä häpeämään että puolustelemaan omaa valheellista ja annettua identiteettiään. Hän oli yrittänyt olla ylpeä siitä että oli harvinainen Raili omassa ikäluokassaan, mutta se ei ollut ikinä oikein lähtenyt kunnolla rullaamaan. Aina vähän irvistytti kun joku sanoi sen ääneen. Railit olivat niitä joilla oli permanentti päässä ja lauantaimakkaraa leivällä, jotenkin niin Antti Holma asian varmaankin ilmaisisi.

Vilma tunki popkornia suuhunsa. Heidän syvä rakkautensa Anttiin ja hänen hauskoihin podcasteihinsa oli yksi harvoista asioista jotka heitä enää yhdistivät. Antin vetäminen mukaan jo siinä vaiheessa muistutti Vilmaa siitä, että tilanne oli aika vaikea ja että oli väärä hetki yrittää huolehtia siitä, että asiat menisivät hänen omien toiveidensa mukaan. Hän sanoi ettei ollut itse koskaan ajatellut että Raili olisi jotenkin ruma nimi, mutta ymmärsi kyllä.

Raili sanoi ettei se ollut ruma vaan väärä. Se oli silti vain nimi, siihen tottui, sitä pystyi aina kiertelemään lempinimillä. Hän oli ajatellut ettei itsensä vihaaminen ollut niin vakavaa kun se liittyi niin pieneen asiaan. Hän ei ollut koskaan halunnut juosta alas jyrkänteeltä. Hän ei myöskään yrittänyt selitellä sillä juomistaan, se oli luultavasti geneettistä, hän oli vain aina pitänyt siitä todella paljon ja se toi hänen elämäänsä iloa. Hän oli kuitenkin aika varma

siitä, että nimen häpeäminen ja sen kanssa kipuilu olivat aiheuttaneet sen, että häneltä jäi vähän isompi virhe identiteetissään kokonaan tajuamatta. Hän oli aina ihailut toisten naisten vartaloita, nähnyt unia ja ihastunut, mutta yrittänyt lähestymisen sijaan vain matkia sellaisia naisia. Ottaa heistä vaikutteita. Hän ei ollut mitenkään voinut uskoa että nimen lisäksi myös seksuaalisuudessa olisi ollut jotain niin pahasti vialla. Tai ei siis vialla mutta että totuus oli niin erilainen kuin oli ajatellut. Nuorena kaikki sellainen erilaisuus oli tuntunut automaattisesti pahalta vialta joka oli vain pakko saada jotenkin häivytettyä mielestä. Vanhempana kaikki nuoruuteen liittyvä tuntui tyhmältä. Hän oli opetellut halveksimaan omia ensimmäisen maailman ongelmiaan ja Tuomon harrastama ironinen asenne oli tarttunut häneenkin. Mikään ei ollut loppujen lopuksi niin vakavaa, mitään ei tarvinnut muuttaa, kaikki oli suunnilleen niin hyvää tai huonoa kuin tulisi olemaan. Jos näki asiat sillä tavalla niin mikään ei haitannut ihan niin paljon. Ja he olivat olleet vielä aika nuoria mennessään naimisiin. Silloin tuntui jonkin aikaa siltä että oli ihan oikeasti onnistunut muuttumaan normaaliksi ihmiseksi. Hänen olemisellaan ja tekemisillään oli koko yhteiskunnan siunaus eikä kenelläkään enää voinut olla mitään sanomista siitä minkälainen hän oli. Ei tarvinnut enää muuta kuin olla onnellinen tai ainakin väittää olevansa jos joku kyseli. Ei mikään ihme että kaikesta oli tullut niin sotkuista, mutta nyt alkoi vihdoinkin näyttää paremmalta.

”Niin siis jos epidemiaa ei lasketa”, Vilma sanoi.

”Ihan kiva että välillä on jotain muitakin huolenaiheita kuin ensimmäisen maailman juttuja”, Raili sanoi ja nauroi taas.

”Anteeksi mutta mulla on kaikki huumorintaju jo käytetty. Meidän ei oikeasti pitäisi enää olla täällä.”

”Mä aloitan heti huomenna sellaisen eristäytymisen ettei ole ennen nähty, mutta tänään olisi ehkä kiva tehdä vielä jotain”, Raili sanoi.

Hetken päästä he kippasivat jäljellä olevat popkornit samaan boksiin ja lähtivät teatterista kesken esityksen. Sormella olisi voinut osoitella moneen suuntaan, mutta Vilma ei halunnut syyttää ainakaan elokuvaa: se oli vaikuttanut tosi hyvältä, mutta oli vain vaikea keskittyä mihinkään kun ahdisti liikaa. He kävivät Railin mieliksi kurkkaillessa parin baarin ovella Kampissa ja pitivät sen verran mekkalaa että Hesarin toimittaja hyökkäsi kuvaajan kanssa heidän kimppuunsa ja olisi halunnut saada heidät mukaan lehtijuttuunsa, jossa kerrottiin siitä ”Miten te kehtaatte ja uskallatte vielä hillua ulkona kun ruumiita kasaantuu sairaalan käytäville?” He pakenivat paikalta ja ottivat sitten taksin Railin kodin lähelle Hesarille Kallioon. He etsivät sieltäkin jotain paikkaa joka ei olisi ihan tyhjä tai sisältäisi pelkkiä miehiä, mutta sellaista ei löytynyt. Naiset osasivat ilmeisesti kuunnella neuvoja ilman että tarvitsi säätää pakkolakeja. Ainakin useimmat heistä.

Vilma sai ohjattua heidät Railin luokse ihan hyväkuntoisina ja ilman sen suurempia nöyryytyksiä. Hän oli siitä niin tyytyväinen että suostui ottamaan viiniä ja lupasi jäädä yöksi. Kun Vilma pesi ja desinfioi käsiään vessassa, kuului puhallus ja hänen korvaansa pyyhkäisi tuulenvire ja kun hän kääntyi katsomaan mistäköhän ihmeestä se olisi voinut tulla, ei hän nähnyt ketään. Hän vilkaisi toiseen suuntaan ja siellä lavuaarin reunalle kolahti aivan täyteen kaadettu punaviinilasi. Sen pinta loiskui yli

laitojen, punaista valui lavuaarin reunoja pitkin ja peilin kautta näkyi kuinka Raili livahti kumarassa ulos vessan ovesta ja repeili samalla. Pisaroita oli roiskunut lattiallekin ja Vilma pyyhki ne pois. Kyykistellessään vanan perässä hän huomasi että se jatkui vielä eteisen puolellekin, ja lopetti siivoamisen siihen. Railia ei tunnettu erityisen siistinä ihmisenä, mutta viini- ja muut juhlimiseen liittyvät tahrat hän osasi hoitaa paremmin kuin kukaan muu.

Vilma jäi hengaillemaan vessaan siksi aikaa että sai vähän tyhjennettyä lasia. Oli tosiaan perjantai-ilta, mutta hänen puhelimestaan ei löytynyt minkäänlaisia ehdotuksia miehiltä. Joku olisi tietenkin sanonut että ehkä kaikilla oli nyt vähän hiljaisempaa, mutta Vilma oli aika varma siitä että miehet eivät antaneet tappavien tautien kaltaisten pikkujuttujen vaikuttaa omiin pelikuvioihinsa. Kyse oli valitettavasti siitä, että hänen profiileissaan luki nykyään kuvauksena pelkkä feministi ja hän jakoi välillä aiheeseen liittyviä meemejä. Ei edes kauhean usein mutta se oli silti monille liikaa. Miehiä alkoi ahdistaa ajatus siitä että omaa toimintaa olisi pitänyt kyetä tarkastelemaan vähän kriittisemmin ja siksi he pelasivat mieluummin tietokonepelejä. Tai sitten Vilmasta oli tullut yhtäkkiä liian vanha ja ehdotukset menivät toisiin numeroihin.

Tuomo oli vienyt olohuoneesta telkkarin ja kaiuttimensa, joten he joutuivat kuuntelemaan musiikkia puhelimesta. Kirjahyllyssä oli aukkoja, sohvapöytä oli poissa, samoin jalkalamppu. He yrittivät tulla toimeen keittiöstä kantautuvalla valolla ja sillä tiedolla että viini ei tulisi loppumaan kesken. Raili ehdotti että Vilma voisi muuttaa hänen luokseen, Vilmalta löytyisi kaikki puuttuvat tavarat eikä heidän olisi pakko ostaa mitään uutta. He

voisivat yhdistää voimansa ja vaatekaappinsakin, he olivat suunnilleen saman kokoisia. Ja eikö muutenkin olisi hauskeempaa eristäytyä yhdessä, he voisivat juoda koko viikonlopun viiniä sängyssä niin kuin ennen vanhaan.

”Eikö kuulostakin aika turvalliselta?” Raili kysyi.

”Sitä voidaan katsella vaikka sitten joskus vähän myöhemmin”, Vilma sanoi.

”Joo, no ei sitten”, Raili sanoi ja jatkoi vielä viinin määräästä. Hän ei ollut keksinyt kaikelle vielä paikkaa. Hän oli pelännyt että Alkot suljettaisiin kokonaan, ja käynyt vähän hamstrailemassa. Hän oli raahannut kotiin ison vedettävän matkalaukullisen punaviinitonkkia ja ollut kotiin päästyään henkiahieverissä ja hikinen ja kuvitellut tehneensä hyvän työn. Niiden oli ollut tarkoitus riittää kahdelle vähän pidemmäksikin aikaa, mutta Tuomo oli ihmetellyt mitä järkeä siinä oli. Mitään ei kuitenkaan suljettaisi parin tartunnan takia eikä hän edes pitänyt punaviinistä. Se oli hänen mielestään ällöttävää. Itse asiassa hän joi sitä vain koska Raili piti siitä ja olisi ollut ihan kiva jos he olisivat voineet juoda välillä jotain muuta tai olla sitten kokonaan juomatta. Raililla meni Tuomon äänensävyistä hermot ihan täysin, ihan totaalaisesti. Hän oli vastannut ettei hänkään pitänyt miehistä, mutta ei silti valittanut koko ajan joka asiasta. Oli siitä varmaan ollut joskus puhetta etteivät miehet kiinnostaneet häntä ihan hirveästi, mutta hänellä ei ollut ollut mitään aikomusta ikinä julistaa asiaa niin suoraan. Tarkoitus oli kai lähinnä ollut vain sinnitellä sillä mitä oli. Kun vastaukset oli lukittu, ei niitä olisi pitänyt koko ajan muuttella. Jotain sellaista hän oli ajatellut. Mutta Tuomon oli tapansa mukaan ollut pakko aukoa päätään vielä lisää ja jatkaa sitä varoituksista huolimatta koko ilta. Se ei loppunut

ennen kuin Raili sanoi että hän tarkoitti juuri sitä mitä sanoi: jos hänen ei enää ikinä tarvitsisi koskea yhteenkään mieheen, niin se kuulostaisi todella mahtavalta, siinä olisi jo aika hyvä elämä.

Sitten hän pyyhki silmänsä kädellään ja oli vähän aikaa hiljaista. Hän oli sen jälkeen ollut selvin päin vain töissä mutta ei ollut alkanut peruuttelemaan tai perumaan puheitaan. Tyylipisteet jäivät saamatta, hän ei ollut kertonut kenellekään vielä mitään, ei oikein tiennyt mitä kaikkea olisi pitänyt kertoa. Mutta ehkä kannatti ajatella että kaikki oli mennyt lopulta suunnilleen niin kuin oli tarkoituskin.

Vilma ei ollut ihan varma kuuliko siinä kysymysmerkkiä, mutta myönteli että niin se meni, juuri niin pitikin ajatella. Oli ehdottomasti paras vaihtoehto kaikkien kannalta ettei hirttäydytty onnettomiin suhteisiin perinteiden tai pelkän mukavuudenhalun vuoksi. Tarkoituksenmukaisuudesta hän ei osannut sanoa mitään järkevää, se oli vaikeampi kysymys. Hänellä olisi itse asiassa ollut jotain mitä olisi pitänyt siinä vaiheessa kertoa, mutta Raili naurahti ja sanoi että Tuomo oli ainakin yksi maailman helpottuneimmista ihmisistä juuri sillä hetkellä. Kukaan ei varmasti ollut koskaan päättänyt avioliittoa niin nopeasti kun siihen tuli sopiva tilaisuus. Se oli käynyt yhtä sutjakkaasti kuin julkkiksilla. Vilman oli oikeastaan pakko kysyä mitä Tuomolle kuului nyt kun asia tuli puheeksi. Se oli ehkä vähän valheellista, koska hän tiesi sen itsekin. Hän oli nähnyt Tuomon aiemmin sillä viikolla. Hän oli ollut yötäkin. Tarkoitus oli vain yrittää olla jotenkin avuksi hankalassa tilanteessa, jonka pääarkkitehti hän oli ollut. Hän puuttui joskus vähän liian aktiivisesti asioihin kun näki jotain mikä repsotti. Hän uskoi että se oli oikea

tapa toimia, mutta joskus olisi pitänyt silti osata vain antaa niiden olla.

Raili haki keittiöstä lisää viiniä ja kertoi sitten että Tuomo asui nyt ja ylipäänsä teki mitä teki televisioineen ja kaiuttimineen jossain Meilahdessa. Hän oli kuulemma jo löytänyt itselleen uuden naisenkin, jonkun joka piti miehistä, mutta ei ollut suostunut kertomaan sen enempiä tai edes näyttämään kuvaa.

”Siitä saa kukin itse päätellä mikä on totta”, Raili sanoi. Hän toivoi Tuomolle silti vain kaikkea hyvää, iloa ja valoa ja vähintäänkin paremmat mahdollisuudet vaikuttaa siihen mitä joi.

”Jos Tuomo on edes puoliksi niin tyytyväinen kuin minä niin kaikki on varmasti tosi hyvin”, Raili sanoi. ”Ehkä kaikki meni tosiaan niin kuin pitikin.” Hän nosti kätensä ilmaan sen kunniaksi että kaikki asunnon patterit oli käännetty täysille eikä kenenkään tarvinnut enää jäätystä omassa kodissaan. Kun sellaiset perusasiat olivat kunnossa, oli mahdollista alkaa kuvitella laajemminkin sitä mitä oikeasti halusi itselleen tässä elämässä. Huonosti istuvan avioliiton ulkopuolella oli niin paljon kaikkea mitä ei ollut tullut ajatelleeksi. Koko ajan vain kiemurteli löytääkseen edes pieneksi hetkeksi jonkin asennon jossa mikään ei puristanut, ja toivoi ettei kukaan huomannut kuinka epämukavalta se tuntui. Kun sitä ei tarvinnut tehdä niin jäi varmasti paljon energiaa ja jaksamista. Hän katsoi Vilmaa ja sanoi että ensimmäinen juttu olisi luultavasti se, että hän vähentäisi viinin juomista. Ehkä lopettaisi sen kokonaan. Häntä kiinnostoi myös juoksu-harrastus ja ylipäänsä kaikenlainen vanhojen rajojen ja rajoitteiden yli suuntautuva haaveilu. Se että sai olla yksin.

LIIAN VÄHÄN PAKETTIAUTOMAATTEJA • KUL-
KUTAUTI KAUKAA IDÄSTÄ • LIIKAA PAKETTE-
JA • HETEROPESSIMISMI • TEKNISESTI KOR-
KEALAATUINEN SUUDELMA • KOIRA NIMELTÄ
FRANCESCO • HYVÄNTEKEVÄISYYSSEKSIÄ • AIKO-

”

JEN ALUSTA JATKUNUT TURVATTOMUUS • EKO-
Kuinka perverssiä
LOGINEN MULTIKRIISI • PUOLIKAS BILBHUU-
olisi ryhtyä suhteeseen
ME • HAPPAMIA ERIKOISOLUITA • NOUSEVIA
vain siksi että yksinolo
ASUNTOSIJOITUSIMPERIUMEJA • HILJAINEN
tuntui sen jälkeen niin
DISKO METSÄSSÄ • KAKSI AVATTUA NUUSKA-
paljon paremmalta?

”

SIJOITUKSIA • RAITATÖLKKILONKERO LAKRIT-
SIPILLILLÄ • TOTUUS PÄIHDEKUNTOUTUJIS-
TA • TÖÖLÖNLAHDEN SAKKOKIERROS • VAL-
HEITA FEMINISMISTÄ • YHDENVERTAISUUTTA
EDISTÄVÄ TEKO • VIIMEINEN HEIKKOTASOINEN
PÄÄTÖS • YLIMÄÄRÄINEN TÄHTI

